

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiæ Venusinæ, ac deinde Æsinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter formulas Declaratoriarum Censurarum, ponuntur aliæ
formulæ, tum Citationum, ac Monitionum pro validitate processuum
requisitarum, tum Decretorum, aliorumve actuum ad opportunitatem, &
ornatum materiæ incidentium; acceditque in calce Appendix miscellanea,
plura, ad Gubernium ...

Monacellus, Franciscus
Venetiis, 1709

Denunciationis Form. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62433)

Excommunicationis Cedulaonum.

F O R M U L A I I.

S U M M A R I U M.

- 1 Quæ sint personæ, quæ subjiuntur canoni si quis suadente ostenditur.
- 2 Ad incurrendam excommunicationem can. si quis suadente, requiritur manuum injectio, animus injuriandi, & violentia.
Qui mandat, vel ratam habet percussorem Clerici, secuto effectu, excommunicationem incurrit. ibi.
Qui conatur percutere, vel verbis injuriosis Clericum afficit, non incurrit.
- 3 Personæ, quæ gaudent privilegio canonis referuntur.
- 4 Percussor Clerici antequam denuntietur, debet citari cum præfixione termini ad dicendum causam quare &c.
- 5 Denunciatio excommunicati sine monitione est nulla, nisi factum sit notorium, & n. 6.
- 7 Excommunicationis declaratoria, an ferri possit die feriato in honorem Dei, ostenditur.
- 8 Citatio, seu monitio excommunicandi debet fieri personaliter, & quando fieri possit Domi, vel per Edictum, ostenditur, n. 9. & 10.
- 11 Citatio si per errorem Nuncii exequatur in alterius Domo, vel alio modo nulla sit, si excommunicandus de ea aliunde haberet scientiam, cum attaret, & fortius si compareret.
- 12 Citandus si maneat in loco, ad quem non datur tutus accessus, quomodo sit facienda citatio ostenditur.
Subditus potest citari verbaliter à Judice Domicilii, etiam extra territorium. ibi.
- 13 Nuncius debet referre, se citasse, prout habuit in mandatis, alias citatio non esset certa, & committeret nullitatem.
- 14 Qui sint, qui ab incurso Censuræ can. si quis suadente excusantur, enumerantur.
- 15 Declaratoria censurarum triplex est & de eis datur distinctio.
- 16 Excommunicandus, an possit audiri per Procuratorem, enucleatur, & num. 17. 18. 19. 20.
- 21 Qui sint, qui absolvi possunt ab Episcopo, & in quibus casibus, exponitur, & declaratur, & num. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. & 41.
- 39 Offensio facta Clericis, dum divina celebrant, semper est gravis, & enormis, & graviter punitur.
- 40 Ad judicandum, an percussio Clerici sit enormis, necne, septem sunt consideranda.
- 42 Excommunicandus, si compareat, & petat veniam, an & quando sit audiendus, & affixio Cedulaonum suspendenda ostenditur, & explanatur, & num. 43. 44.
- 45 Regulares si percutiant Clericos seculares, & incidant in excomm. can. si quis suadente, possunt ab Episcopo publicè denunciari.

Hic auctoritate ordinaria denunciatur excommunicatus excommunicatione majori SS. D. N. Papæ reservata, & à confortio, & communione fidelium segregatus, & participatione Sacramentorum, ac suffragiorum Ecclesiæ, & sepultura Ecclesiastica (in eventum mortis) privatus N. N. ex eo, quia suadente Diabolo manus violentas injectit in Clericum N. graviter illum percutiendo vel vulnerando; Ut igitur ab omnibus evitetur, prout omnino evitari mandamus, præsentibus jussimus affigi, & publicari, & taliter maneat, donec à Sede Apostolica absolutionem obtinere meruerit. Datum &c.

N. Vic. Gen.

Loco ✠ Sigilli.

N. Aduarius.

Con

V E L

COn autorità ordinaria si denuncia scomunicato di scomunica maggiore riservata al Sommo Pontefice, e segregato dal consortio civile, e comunione de' fedeli, e privato della partecipazione de' Santi Sacramenti, e de' suffragi della Santa Chiesa, e della sepoltura Ecclesiastica in evento di morte, NN. per havere con diabolico impulso, & insulto percosso, (ò ferito) gravemente con . . . il Chierico N. Ed accioche da tutti sia fuggito, e schivato, sì come comandiamo, che lo fuggano, e schivino, si è affisso, e pubblicato, il presente cedolone, e così starà comunicato, fin tanto che non sarà assoluto dalla Sede Apostolica. Dato &c.

N. Vic. Gen.

Luogo del ✠ Sigillo.

N. Attuario.

ADNOTATIONES.

REUM INQUISITUM. Personæ contra quas potest inquiri, & quæ subijciuntur *Canonis si quis suadente*; sunt Viri, & Mulieres, etiam impuberes, & inferiores, Clerici, & laici, & Religiosi, habentes Dignitatem, & non habentes, Episcopi, & Cardinales, dummodo sint baptizati, & habeant usum rationis, & peccare mortaliter possint, Barbol. in d.c. si quis suadente n. 2. cum trib. seqq. Donat. prax. rer. regul. to. 4. tract. 3. q. 12. n. 12.

2 Super violenta manuum injectione. Ut dispositio *Canonis, si quis suadente*, habeat locum, tria copulativè requiruntur primò injectio, secundò animus injuriandi, tertio violentia, Grass. de effect. Cleric. effect. 9. num. 311. Undè excommunicationem ibi contentam incurrit, qui percutit violentè personam Clerici vel persequitur furiosè, itaut cogat aliquod malum pati, vel illum detinet in custodia, aut per vestes violentè, vel lacerat, vel cohibet equum, super quo insidet fræno, vel lacerat cingulum, vel percutit Clericum spontè se subicientem verberibus, vel se ipsum. Item qui mandat, vel ratam habet nomine suo factam percussione: qui consentit, consulit, auxilium, & favorem præstat, sequuto effectū percussione, Leo Thes. for. Eccles. part. 3. cap. 4. n. 45. qui potuit prohibere percussione Clerici, & non prohibuit, quod procedit non

solum in eo, qui habet potestatem, & jurisdictionem in verberantem, ut sunt Judices, Gubernatores, ac Præfecti, sed etiam in eo, qui dolosè non prohibet, ut communiter tradunt Grass. citat. effect. 9. numer. 61. Bellett. disq. cler. de fav. can. §. 1. num. 8. & 9. Barbol. in d. can. si quis suadente à num. 30. ad 46. Qui autem afficit Clericum verbis contumeliosis, vel conatus est eum percutere; sed non percussit, excommunicationem non incurrit: quia à Canone punitur violenta manuum injectio, non autem conatus, & verba, Bonaccin. de excomm. disp. 2. q. 4. punct. 1. num. 3. Sayr. de censur. lib. 3. c. 26. num. 21.

In Clericum N. Personæ, quæ gaudent privilegio *Canonis si quis suadente* sunt, Clerici omnes, etiam habentes solum primam Clericalem Tonsuram: Clerici Conjugati, dummodò deferant habitum, & serviant alicui Ecclesiæ, nec sint bigami, quamvis dimiserint habitum modò illum reassumant, & matrimonium contraxerint cum Virgine: Religiosi omnes tam mares, quam feminae, etiam Novitii, Tertiarii Collegialiter sub aliquo voto, & Regula viventes, & habitum gestantes. Oblati, qui se suæque bona Monasterio irrevocabiliter obtulerunt, & obedientiam Monachalem promiserunt: Eremitæ gestantes habitum subiecti alicui Regulæ approbatæ, & superiori. Equites Hierosolymitani, & mi-

& milites ordinis Christi, Bellet. d. §. 1. à num. 29. ad 45. Grass. d. effect. 9. numer. 131. & 134. Barbof. in d. can. si quis suadente à num. 9. ad 27. Donat. prax. rer. regular. tom. 4. trad. 14. de eremit. quest. 21. à numer. 18. cum seqq. ego ipse part. 1. in Appendic. annot. ad Decret. de effect. num. 9. part. 143.

Visaque canonica monitione. Licet enim inferens violentas manus in Clericum sit statim, & ipso jure excommunicatus, requiritur nihilominus denunciatio, ad hoc ut tanquam talis aliis vitetur: quæ denunciatio fieri à Judice non debet, nisi prius citato reo, ut possit, si aliqua ei competit defensio, illam deducere, Grass. dict. effect. 9. numer. 319. & 320. In hac autem citatione, seu monitione, debet præfigi inquisito competens terminus ad dicendum, & allegandum causam quare non debeat declarari incidisse in excommunicationem Canonis si quis suadente, cum comminatione, quod termino elapso, si nihil relevans duxerit, prima die juridica immediatè sequenti declarabitur excommunicatus, & publicè denunciabitur, ulterius eo monito, neque citato. Cum enim agatur de excommunicatione à jure lata, unica monitio est competens, & canonica pro declaratione, nec requiritur trina, Sayr. de cens. lib. 1. c. 12. n. 24. Bellet. de favor. can. §. 4. n. 24. & 25.

Hanc verò unicam monitionem si Judex omitteret, declaratoria esset nulla, per text. in cap. cum secundum de heret. in 6. Gloss. in Clem. præsentem in verbo constituerit. de cens. Navar. conf. 9. num. 5. & 8. & conf. 31. num. 2. de sent. excomm. Grass. cod. tit. consil. 8. num. 1. & seqq. lib. 5. p. 1. Bonacin. de censur. in commun. disput. 1. quest. 1. punct. 9. num. 4. dub. 4. Guazzin. jun. ad defens. anim. lib. 2. defens. 6. cap. 41. num. 23. nisi fortè excessus esset notorius, tunc enim non oportet, quod hæc monitio præcedat, sed potest Judex absque ulla monitione sententiam declaratoriam proferre, & reum publicè excommunicatum denunciare, Ricc. collect. 869. Bellett. loco citato n. 26. Grass. decis. aur. par. 2. in appendic. lib. 3. de excom. cap. 1. num. 42. Fagnan. in c. non potest à n. 13. cum seq. de sent. & re judic. ubi

num. ult. ait, quod de notorio satis est, quod Judici constet etiam extrajudicialiter, vel rationabiliter timeatur de fuga citandi, Ricc. dict. collect. 869. Gen. cap. 28. num. 16.

Dicitur in monitione, quod si citatus fuerit contumax, elapso termino præfixo, die prima juridica immediatè sequenti declarabitur excommunicatus, ad removendum dubium, an possit quis excommunicari etiam per viam sententiæ declaratoriæ, quando præcessit causæ cognitio, die feriato in honorem Dei: aliqui enim DD. & præsertim Sayr. de censur. lib. 1. cap. 14. num. 7. Bonacin. de censur. in commun. disp. 1. quest. 1. punct. 12. num. 4. & alii ab eis allegati, asserunt id valide fieri posse, sed non licitè: alii vero, quos refert, & sequitur Pasqualig. ad Lauret. de Franc. contr. par. 2. quest. 9. n. 4. 5. & 6. tenent, quod per modum sententiæ Declaratoriæ non possit quis excommunicari, quando requiritur causæ cognitio in die festo, etiam si causæ cognitio præcesserit, aliàs sententia irrita sit, & quod idem sit tenendum de denunciatione, per text. in cap. fin. de feriis cui opinioni in praxi adhærendum puto, quoties reus non sit suspectus de fuga, vel alia rationabilis causa ad id non impellat, ut ipse textus innuit: secus si causæ cognitio non exigitur, Guazzin. jun. ad defens. anim. lib. 2. defens. 3. cap. 25. n. 12.

Legitimè exequuta. Citatio, sive monitio, præsertim in hac subiecta materia, ut legitimè dicatur facta, exequi debet personaliter, Sayr. de censur. lib. 1. cap. 12. num. 11. Bonacin. d. punct. 9. num. 8. Guazzin. jun. d. cap. 41. num. 30. & alii communiter. Si tamen citandus dolo se absconderet, vel impediret quò minus personaliter citari posset, tunc docto per relationem Nuncii (cui creditur, Genuen. in prax. cap. mibi 67. n. 3. Ricc. collect. 4216. vers. notandum secundo) ipsum latitare, & personaliter exequi non potuisse, satis est, ut ad Domum solitæ habitationis excommunicandi fiat, & si domicilium non habet, sufficit, quod moneatur per Edictum ad valvas Ecclesiæ Cathedralis, vel alterius loci publici, juxta styllum, & consuetu-

fuetudinem Tribunalis. Imò, quòd in declaratoria censuræ, de qua hic agimus, sufficiat citatio exequuta domi solitæ habitationis, tenet Bellet. *disq. cleric. de favor. can. §. 4. n. 54. in fin. ibi. In declaratione item excommunicationis, non requiritur citatio personalis, sed satis est, quod fiat domi solitæ habitationis, & citat Roman. conf. 48. numer. 5. & 6. Antonin. var. resol. lib. 1. resol. 71. num. 7.*

11 Et est notandum, quod si citatio in alterius domo per errorem Nuncii, vel alio modo nulliter exequuta esset, & excommunicandus de ea aliundè haberet scientiam certam, & de qua constaret Iudici, defectus diceretur sanatus, & citatio illum arctaret, & afficeret, ac si legitime fuisset citatus, ad tradita per Rot. coram Cerro *decis. 204. num. 3.* quod, & certius procederet, si citatus compareret: cum per comparitionem citatio nulliter exequuta convalidetur, etiam ad effectum, ut possit deveniri ad excommunicationem, prout ex doctrina Felin. *in c. cum contingat de rescript. firmat Gratian. discept. 946. n. 12. & 13.*

12 Notandum secundo, quod si ad locum, in quo manet citandus, non detur tutus accessus, tam in casu hujus censuræ, quam in aliis à jure latis, vel ab homine ferendis, probato prius per testes, quod sit moraliter impossibile, vel quod non sit tutum eum citare in persona, vel in domo, sufficit citatio per Edictum, Seraphin. *decis. 1245. n. 3.* ut autem possit Iudex in hoc casu ad denunciationem excommunicationis procedere, probari debet, & per testes, & per relationem Nuncii, duo, nempe, quod editum fuit appositum in vicinis partibus, & quod ad notitiam rei verisimiliter potuerit pervenire, ut in praxi servandum esse docet Leo Thes. *for. Eccles. part. 2. cap. 2. n. 29. & 30.* Si autem citandus esset absens extra territorium, tunc Ordinarius domicilii, posset illum ibi citari facere, cum actus citationis verbalis valide possit fieri contra subditum extra territorium, etiam ad effectum excommunicandi, ut docent Fagnan. *in c. licet numer. 13. & 14. de for. comp. Card. de Luc. de jurisdict. disc. 20. num. 16. & 17.* tutius est tamen Iudicem

territorii requirere, Pac. Jord. *elucubr. tom. 3. lib. 14. tit. 1. n. 92.*

Notandum tertio, quod si Iudex committat citari reum ad instantiam Promotoris Fisci, vel domi solitæ habitationis, & Nuncius referat citasse ad instantiam Adhærentis, vel citasse domi simpliciter, committeret nullitatem, ex quo relatio non esset certa, neque vera, quia referret super eo, de quo non habuit commissionem, ut probat Zuff. *de legitim. proces. quest. 208. per tot. ubi num. 9.* docet, quod sanatio nullitatis citationis, non inducitur per notitiam præsumptam in reo, sed per certam, & plenam superventam, & n. 11. monet, quod Iudex non debet, nec possit sententiam ferre, nisi prius Nuntius referat se citasse prout habuit in mandatis quod erit bene advertendum ab Actuariis, dum recipiunt Nunciorum relationes.

Et eum excusare possit. Porro à Censura Canonis si quis suadente, plures excusantur. Primo, percutiens Clericum, ignorans probabiliter, & rationabiliter esse Clericum, vel percutiens Clericum, volens percutere laicum.

Secundo, percutiens loco, non ex odio, vel indignatione, sed levitate.

Tertio, percutiens casualiter, vel in deliberatè non pertingens ad culpam mortalem, puta ob subitam passionem iræ, animo non plenè advertente ad id, quod agitur, vel ob circumstantias personarum minuens culpam.

Quarto, percutiens vim vi repellendo, vel detinens Clericum ob defensionem sui, & suorum, vel etiam proximi, dummodo modum defensionis notabiliter non excedat.

Quinto, Mulier percutiens Clericum pudicitiam suam facto tentantem.

Sexto, percutiens Clericum inventum, & deprehensum turpiter colluctantem, aut actus impudicos agentem cum Uxore, Matre, filia, vel sorore.

Septimo, Prælatus, Præceptor, Pater, bono zelo ducti disciplinæ, & correctionis causa Clericum percutientes: de Prælato loquitur *text. in c. universitatis 24. de sent. excom.* ubi quod Abbas per se ipsum, vel conversum Religionis, Mo-

Monachum verberare possit. Episcopus verò potest mandare ex iusta causa, quod Clericus capiatur, carceretur, & torqueatur absque metu excommunicationis, Sayr. *de Censur. lib. 3. cap. 27. num. 26.* Bellet. *disq. cler. de favor. can. §. 2. num. 32.* De præceptore, sive ludi Magistro est text. in c. 1. *de sent. excom.* dummodo discipulum verberet, moneat, & doceat, ut discipulum sine levitia, c. *cum voluntate §. fin. eod. tit.* ubi Glof. verb. *magisterii* dicit, quod modica, & levis castigatio permessa est, & quod nimia sævitia annumeratur culpæ, & quod hoc Magistri privilegium extendatur ad Clericum constitutum in Sacris, dicit Graff. *consil. 6. num. 10. de sent. excom. par. 2. lib. 5.* De Patre, solet dubitari, an Filium in Sacris constitutum possit verberare absque incurfu excommunicationis, & verior sententia est negativa, quam amplectitur Graff. *d. consil. 6. diff. 1. num. 6.* Barbof. in d. c. *si quis suadente* n. 68.

Octavo, Judex laicus, seu etiam privata persona capiens, vel detinens Clericum præparatum ad inferendam injuriam alteri, ut consignet Episcopo.

Nonò, Judex laicus, vel ejus familia capiens Clericum sæcularem, vel Regularem repertum in flagranti delicto, ut illum remittat, & deducat ad suum Judicem infra terminum viginti horarum.

Decimò, Judex laicus, sive Creditor capiens, & detinens Clericum debitorem in causa civili de fuga suspectum, præsertim ubi non adest copia Judicis Ecclesiastici, dummodò tamen quantò citius remittat ad suum Judicem.

Undecimò, faciens violentiam Clerico pro recuperatione rei ablata, seu propter defensionem rerum suarum.

Duodecimò, officialis laicus percutiens Clericum involuntariè, & casualiter arcendo turbam. Quas excusationes referunt Graff. *de effect. cleric. effect. 9.* Beller. *disq. Cler. de favor. can. §. 2.* Barbof. in d. *cap. si quis suadente* à n. 50. ad 74. Bonac. *de censur. in commun. disp. 1. qu. 2. punct. 2.* quibus adde.

Tertiodecimò, Officialis percutiens Clericum mortuum, nam licet Barbof. in d. c. *si quis suadente* num. 47. Graff. *dict.*

effect. 9. n. 141. & Bellet. *loco cit. §. 1. n. 12. & 13.* innixi auctoritati Felin. in c. *à nobis de sent. excom.* teneant, quod percutientes Clericum mortuum injuriose, evadant excommunicati: nihilominus verior sententia est negativa, quia mortuo directè injuria non infertur cum non sit amplius homo, & hanc amplectuntur, Graff. *lib. 5. consil. part. 1. consil. 7. n. 9. de sent. excom.* Fagn. in c. *à nobis* il 2. n. 29. *de sent. excom.* Nicol. *lucubr. can. lib. 5. tit. 39. n. 155. vers. verius tamen.*

Decimoquarto, Judex laicus detrudens in carcerem Clericum, qui non habet requisita Conc. Trid. *sess. 23. c. 6.* ut declaravit S. Cong. Conc. . . Augusti 1625. teste Nicol. *loco mox cit. n. 150. vers. sed dubium.*

Decimoquinto, percutiens Clericum privilegiis Clericalibus à suo Episcopo privatum, juxta à me tradita *part. 2. tit. 15. annot. ad form. 4. & 6.* vel publicè exercentem Macellum, vel munus Tabernarii, vel artem mimicam postquam ter fuit monitus, *cap. unico de vit. & honest. cl. clem. 1. eodem tit.*

Decimosexto, qui ratione Officii, quod in Ecclesia obtinet, repellit turbantes Divina Officia, c. *veniens* 16. & *cap. cum voluntate* 54. *de sent. excom.*

Sententiam declaratoriam. Triplex sententia declaratoria in materia censurarum dari potest, scilicet declaratoria criminis, cui debetur excommunicatio: Declaratoria incurfus in excommunicationem latam à jure. Declaratoria excommunicationis prius latæ ab homine: à duabus primis, quia respiciunt factum, quod, & potest esse non verum, vel non deductum legitime in processu, datur appellatio, quæ potest suspendere jurisdictionem Judicis, & impedire, ne possit declarare appellentem excommunicatum, tertia verò declaratoria, quæ supponit hominem jam per sententiam excommunicatum, fert secum executionem, & appellationem non admittit, ut inter unam, & alteram distinguendo tradit Passerin. *ad tit. de apel. quæst. unic. art. 17. num. 479. & 477. in 2. part. 6. lib. decret.* Hinc infertur, quod si excommunicandus monitus comparuerit, & exceptiones, excusationesque deduxerit, & postea à declaratoria forte

fortè à Judice lata non attentis exceptionibus, ipsum in excommunicationem incidisse, appellaverit, ejus appellatio erit admittenda, præfixo eidem congruo termino ad prolequendam appellationem, cum comminatione, quod si defecerit, appellatio habebitur pro deferta, juxta commonitionem *text. in c. cum sit Romana de appellat. & praxim traditam à Genuen. cap. mihi 69. num. 3.* Quod si monitus non compareat, tunc tanquam verus contumax, habebitur pro confesso, & non poterit appellare; Judex ad executionem suæ declaratoriae, & excommunicationis denunciationem per affixionem Cedulae devenient, Genuen. *prax. c. mihi 28. n. 19. Ciarlin. contr. tom. 2. cap. 147. n. 40. & 41.*

16 At dubium oriri potest, quando compareret per Procuratorem, an scilicet tunc excommunicandus dici possit contumax, vel potius sit per eum audiendus ad impediendam denunciationem. Et videbatur, quod non debeat per Procuratorem audiri: cum enim sententia excommunicationis ob delictum sit criminalis, Pac. Jord. *elucurb. tom. 3. lib. 13. tit. 5. num. 96.* & pœna gravissima plus quam ordinaria, & in foro Ecclesiastico magis sit aliquem excommunicare quam capite plectere, ut dicit Card. de Luc. *de benef. disc. 60. num. 70. & in Miscellan. disc. 20. num. 7.* ubi excommunicationem assimilât pœnæ capitali, & de Jure Canonico dicatur pœna corporis afflictiva, ut habetur expressè per Glos. in c. Romana §. contrahentes notabile 3. ibi: *quia excommunicatio est pœna afflictiva personæ de for. com. in 6. Seb. Medic. de legit. & Stat. par. 4. quæst. 20. n. 3. Bellet. disq. cler. de favor. can. §. 5. n. 12. Sabell. §. pœna n. 24. vers. item,* sequitur, quod Procurator non debeat admitti, cum regula juris sit, quod non admittatur in causis, in quibus pœna infligitur corporalis, Menoch. *de arbitr. lib. 1. quæst. 80. n. 1. & seq. quem omnes sequuntur.*

17 Verum contra hæc stat alia pariter juris regula, quod Procurator pro reo criminoso possit admitti in casibus, in quibus absens condemnari potest, quam admittit Menoch. *d. quæst. 80. num. 96.*

Monacelli Form. Pars III.

Quare cum contumax legitime excommunicari possit, ex quo pœna consistat in privatione extrinsecorum bonorum, quæ sunt locus, honor, Officium, Beneficium &c. nec sit necesse quod excommunicandus personaliter adsit, poterit per Procuratorem specialiter constitutum comparere, & exceptiones ac defensiones proponere, ut colligitur ex Glos. in c. intelleximus de judic. Menoch. *d. quæst. 80. num. 127. Bellet. disq. cler. de favor. can. §. 4. n. 51. Passerin. in c. 1. n. 47. de judic. in 6. Pignatell. consult. 55. n. 2. tom. 6. Vulpin. Succ. Farinac. part. 11. quæst. 99. num. 4.*

Neque ob stare videtur, quod excommunicatio sit pœna corporalis ex auctoritatibus supra allegatis, & proinde pro illa evitanda Procurator non debeat admitti: quia dicitur pœna corporalis similitudinariè, & improprie, non autem verè: nam pœnæ corporis afflictivæ, pro quibus evitandis Procurator non auditur, dicuntur illæ tantum, quæ in corpus verè, realitèr, ac principaliter irrogantur, ut sunt mortes, amputationes, fustigationes, pedum in compedibus detentiones, & aliæ hujusmodi: cæterum quæ corpus non attingunt, ad fortunas, aut extimationem pertinent, licet per quandam consequentiam dicantur corpus affligere, non tamen inter corporales numerantur, alioquin sequeretur omnes omnino pœnas esse corporis afflictivas: quia omnis pœna etiam pecuniaria propter delictum publicum imposita irrogat infamiam, quæ plerumque magis homines excruciat, quam fames, & miseria, ut bene observat in proposito admissionis Procuratoris absentis in pœnam relegationis damnandi Ricc. *dec. Cur. Archiep. Neap. 344. numer. 7. & plurib. seqq. par. 4. & in terminis excommunicationis impediendæ dec. 321. numer. 5. & 6. ead. par. 4.*

Pro resolutione igitur dubii dico, quod si excommunicandus pro delicto citetur more solito, ad dicendum, & allegandum causam quare &c. vel citetur simpliciter ad comparandum, & allegandum &c. possit tunc comparere, & se defendere per Procuratorem specialiter constitutum (qui debet admitti) ad

D respon-

respondendum sic, & sic juxta cauthe-
lam traditam à Menoch. *de arbitr. lib. 2. cap. 263. num. 3.* Si verò citetur ad com-
parendum *personaliter*, & dicendum, &
allegandum &c. quod tunc non sufficiat
comparitio Procuratoris, nisi reus sit
persona illustris, sed debeat per se ipsum
comparere, si non vult fieri contumax:
potest enim Judex ex motivo, & cau-
sa rationabili in causis criminalibus,
reum cogere, ut coram se omnino com-
pareat, ut ex theoria originali Barto-
li, docet Menoch. *d. quæst. 80. n. 97. & d. cap. 263. nu. 5.* & est communis opinio
apud DD. quos refert & sequitur Passerin.
in d. cap. 1. n. 67. de judic. in 6.

20 Quod tamen absolute intelligendum
non est, sed inferendis censuris hoc erit
practicandum in casibus exemplaribus
publicis, & mali exempli: si enim Judex
arbitrio, quod habet à jure citandi reum
ad comparendum personaliter, abutere-
tur, & præsentiam rei in omnibus exco-
municationis casibus exigeret, impruden-
ter ageret, cum non debeat, nec possit in
causis à relegatione infra, & in quibus
non infligitur poena corporalis, nec ex-
communicationis regulariter, vel si cau-
sa est civilis, Procuratorem repellere, ut
probant auctoritate supra allegatæ in §.
Verum, & num. 20. & monuit Menoch.
d. cap. 263. num. 7. & in termini Ricc. *in*
prax. crim. exec. litt. Apost. ref. 4.

21 *Papæ reservatam.* Absolutio Censu-
ræ incurstæ ob violentam manuum inje-
ctionem in Clericum, reservatur Papæ,
ut habetur expressum in *d. cap. si quis sua-*
dente 17. quæst. 4. Enumerantur tamen
varii casus, quos refert Sayr. *de censur.*
lib. 3. cap. 28. num. 9. in quibus quædam
personæ dicuntur privilegiatæ, itaut non
solum à mediocri, imò etiam in aliqui-
bus ab enormi percussione ab Episcopo
absolvi possint: qui casus, & perso-
næ in his sequentibus versibus continen-
tur.

Regula, Mors, Sexus, Hostis,
Puer, Officialis,
Deliciosus, Inops, Ager, Senex-
que, Sodalis,
Janitor, Astriatus, Dubius, Causa,
Levis ictus,

Debilis, absolvi sine summa Sede
merentur.

Regula, idest Monaci, alique Regu-
lares, si se invicem percutiant, ab eo-
rum Prælati, dummodo percussio non
sit enormis, absolvi possunt, *c. quoniam*
de vita, & honest. cleric. c. pervenit, cap.
cum illorum, & cap. canonica de sent. ex-
com. in enormi enim Prælati Regulares
non absolvunt, nisi habeant speciale
privilegium, Sayr. *d. c. 28. n. 12.* & ha-
betur expressè in *cap. cum illorum*. Si au-
tem Regularis percusserit Clericum sæ-
cularem, poterit ab Episcopo absolvi,
quando percussio est levis, *cap. Religioso*
de sent. excom. in 6. si enim esset enormis,
ad Episcopum non pertinet absolutio, sed
ad Papam *d. c. cum illorum §. si vero*. Mo-
niales verò, quæ incidunt in censuram
hujus Canonis, per Episcopum, in cu-
jus Diœcesi Monasterium existit, quam-
vis exemptæ sint, ab Episcopo etiam ab
enormi absolvi poterunt, *c. de monialibus*
juncta Glos. de sent. excomm.

Mors. Idest quando quis est in mortis
periculo, in quo non solum Episcopus,
sed quilibet Sacerdos absolvere potest, ser-
vato tamen modo in prædudio hujus operis
tradito de absolutione excommunicationis
§. 4. *vers. item datur.* Mortis autem
articulus dicitur non solum, quod prove-
nit ex infirmitate, sed etiam quodlibet
periculum probabiliter morti vicinum,
v. g. si quis timeat hostem, prædonem,
vel crudelitatem alicujus Potentis, vel
sit navigaturus, vel transiturus per loca
periculosa, vel sit obsessus in loco, ubi
tela jaciuntur.

Sexus. Idest Mulieres cujuscunque
conditionis sint, & absque ulla differen-
tia, fortes scilicet, an debiles sint, Viduæ,
an maritatæ, aut qualiter percusserint,
leviter, mediocriter, vel enormiter; om-
nes enim quocumque modo Canonis Cen-
suram incurrant, absolvi possunt ab Epi-
scopo, *c. mulieres, c. ea noscitur, &c. quam-*
vis de sent. excom.

Hostis. Idest habens capitales inimici-
tias, vel aliam excusationem, ob quas si-
nè periculo vitæ, non possit se Sedi Apo-
stolicæ præsentare, etiam si proveniant
ex culpa sua, *cap. de cætero de sent. excom.*

Puer

26 *Puer*. Idest Impuberes, qui sunt doli capaces absolvi possunt ab Episcopo, *cap. i. quavis*, & *c. fin. de sent. excomm.* & hoc sive ante, sive post pubertatem absolvi postulent.

27 *Officiales*. Idest, qui prætectu officii arcendo turbam, non animo, & proposito lædendi, aliqua tamen culpa interveniente, Clericum percussit leviter, aut mediocriter, absolvitur ab Episcopo non tamen ab enormi, *cap. si vero 3. de sent. excomm.*

28 *Deliciosus*. Idest nobiles, potentes, delicati, qui laborem accedendi ad Sedem Apostolicam nequeunt sustinere, *d. c. Mulieres de sent. excomm.* cuius rei iudicium remittitur ad arbitrium Episcopi, qui antequam absolvat, statum personæ Sedi Apostolicæ significare tenetur, & secundum consilium ejus, de commissio scelere erit corrigenda.

29 *Inops*. Idest, qui arte victum quærit, & iter agendo illam exercere nequit: non enim tenetur quis mendicare, ut ad Curiam pro obtinenda absolutione accedat, *c. quod de his*, & *d. c. quavis de sent. excomm.*

30 *Aeger*. Idest Infirmi, seu valetudinarii, à quacunque corporis infirmitate deventi, juxta iudicium Medicorum, & arbitrium Episcopi, *d. c. quod de his*, & *d. c. quavis*. etiam si non immineat periculum mortis, prout est in febre tertiana, quartana, & podagra.

31 *Senex*. Senes, licet videantur fortes ad ambulandum, adhuc absolvi possunt ab Episcopo, *d. cap. ea noscitur* & *d. cap. quavis*. Qui autem dicantur Senes, iudicis arbitrio relinquuntur, nisi sint in Septuagesimo anno, nam tunc Judex arbitrari non poterit, eos non esse Senes, Menoch. *de arbitr. cas. 59. n. 2.* quem sequitur Barbof. *in c. quoniam frequenter nu. 7. de lit. non contest.* At in nostro jure, ad senectam pervenisse dicitur qui quinquagesimum annum complevit, quæ quinta dicitur hominis ætas, juxta computationem *Gloss. in proem. Sexti Decretal. verb. perfectus*, ideoque testis quinquagenarius debet quam primum examinari, ne probationes pereant; quoniam periculum est in mora, ut dicit Alciat. *de præsumpt.*

Sodalis. Idest Clerici collegialiter, vel in communi sub eodem tecto viventes, & dormientes, dummodo percussio non sit enormis, absolvuntur ab Episcopo, *c. quoniam de vit. & honest. cler.*

Janitor. Idest Ostiarius, qui prætectu sui officii percussit Clericum non enormiter, potest ab Episcopo absolvi, *cap. si vero 3. de sent. excomm.* qui casus distinguitur à casu sexto de Officiali, quia ibi percussio est casualis; hic verò intenta, & animo injuriandi, ut observat *Gloss. in d. cap. si vero verb. absolvi*: nam si non fecisset animo doloso; non esset excommunicatus.

Astrictus. Idest, qui non sunt sui juris, ut servi; hi etenim, ne Dominus sine sua culpa grave damnum patiatur propter Servi absentiam, dummodo excessus non sit enormis, absolvuntur ab Episcopo; & idem dicendum de Viro, qui percutit Clericum, ut se absintet ab Uxore, quæ si absintetaretur, gravi damnum sentiret: filii verò familias, licet sub patria potestate maneant, absolvuntur in solo casu, quo sint impuberes, puberes enim ad Curiam pro absolutione mitti debent, *Gloss. in d. c. mulieres verb. sui juris de sent. excomm.*

Dubius. Idest is, de quo est publica fama, quod Clericum percusserit, & se purgaverit arbitrio Episcopi, ab eo absolvi poterit, *arg. cap. cum desideres §. Secundæ quæstioni de sent. excomm.*

Causa. Idest quicumque excommunicatus, ob Clerici percussione, aut etiam ob quamlibet aliam causam, cujus absolutio Sedi Apostolicæ reservatur, qui habet legitimum impedimentum non eundi ad Sedem Apostolicam, vel ejus Legatum, a Latere, absolvi potest ab Episcopo, servata duplici moderatione prima est, ut satis fiat Clerico injuriam passio: Secunda est, ut juret, quod cessante temporali impedimento, presentabit se Apostolicæ Sedi, illius mandatis pariturus. Quod autem dicatur legitimum impedimentum, arbitrio boni, & prudentis viri determinandum relinquuntur: falso autem existente, nulla erit absolutio, Sayr. *de cens. d. lib. 3. c. 28. n. 39.*

Levis ictus. Idest omnis, qui leviter Clericum percutit, absolvitur à suo Episcopo.

D 2

pisco-

piscopo jure proprio, & ordinario, ut docent Summistæ. Quæ autem dicatur levis, mediocris, & enormis percussio, colligitur ex *extravag. Joannis XXII.* quam integram refert *Pialec. par. 2. c. 2. art. 3. de cas. Episc. refer. n. 7.* cujus est tenor.

38 Perlectis literis vestris circa absolutionem excommunicatorum, vos in eis dubitare perspeximus, quæ esset modica, aut levis injuria, circa quam, sicut talis loquitur, absolventi vobis contulimus potestatem. Ad quod cum sit facti potius, quam juris quæstio, vobis prout possumus respondemus: illam videlicet modicam percussio- nem, aut impulsio- nem pugni, palmæ manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quæ ad livorem, mutilationem mem- bri, fractionem dentis, depilationem ca- pillorum non modicam, vel effusionem san- guinis, non excedit, nec si cum levissimi ictus aut pugni percussione sanguis exiret, transire in atrocem injuriam profite- mur, ut propter hoc sit ab absolutione talium absti- nendum. Ut tamen non solum ipsum fa- ctum, imò etiam facti qualitas, percuten- di modus, aut injuriandi circa hoc diligen- tius attendatur, & ipsius facti circumstan- tia, loci videlicet, & etiam persona, quæ sit levis, & modica, gravis aut enormis injuria manifestus cognoscatur; loci qui- dem ut in Theatro, vel in foro, coram Re- ge. Prælato, vel Judice, in Ecclesia, co- ram multis in aliquo loco publico alicui in- juria inferatur; Persona, veluti si Magis- ter, vel Judex, aut etiam Magistratus, aut Prælatus, Pater, aut Patrius, vel aliquis in dignitate, vel personatu constitu- tus ab inferiori, vel humili contra naturam juris patitur. Per hæc quidem graves vi- deantur injuriæ, & quæ sint leves, aut mo- dicæ tamquam ex opposito cognoscantur. Sane quia negotii natura non patitur, ut ad plenum omnia differantur, judicium talis enormis injuriæ vestro duximus arbitrio committendum, ut potestatem vestram, cum ad hæc processeritis, temperetis, ut citra metas hujusmodi potius, quam ultra eas circa absolutionem talium procedatur, ne injuriantes de vicina absolutione confisi, de facili in atroces prorumpant percussiones, vel injurias, & sententiam Canonis jam periculo sui contemnentes, in Excommuni-

cationis Sententias proclivius prolabantur. Tolerabilis est enim aliquos qui per vos etiam possunt absolvi, nobis vel Superioribus absolventos, relinquere, quam contra Sta- tuta Canonum imagine quadam absolutionis (quod non fit sine grandi periculo) quem- quam relinquere innodatum &c.

Hanc eandem extravagantem refe- 39 runt (sed multilatè, & diversis verbis conceptam) Navarr. in *manual. confes. c. 27. num. 91.* Sayr. de *cenfur. d. cap. 28. n. 8.* Nicol. lucubr. *can. lib. 5. tit. 39. post nu. 151.* & de ea mentionem faciunt Graff. *consil. lib. 5. part. 2. concil. 3. diff. 2. de sent. excomm.* Genuen. in *prax. capit. mibi 28. num. 7.* ubi plures casus gravis percus- sionis refert. Et hoc unum in hac re ve- rum est quod quævis legis injuria, sive of- fensio facta Clerico Sacris vestibus, indu- to, Divina officia celebranti, semper est judicanda atrox, ut advertunt Bellet. *dis- cleric. de favor. can. §. 3. num. 36.* Vulpin. *Suc. Farinacc. part. 12. quæst. 105. insp. 4. numer. 26.* D. Raynald. *observ. crimin. supplem. ad cap. 1. supplem. 6. num. 11.* Ab etiam Imperiali lege sancitum est, ut qui hoc attentare præsumpserit tormentis sub- jiciatur, & in exilium mittatur: & qui Divina officia celebrari prohibuerit, pœ- na capitali puniatur, ut habetur inter Novell. Justinian. *constit. 115. tit. 488. n. 52.* quam refert Pithæus in *Codic. pag. 618.* in qua sic habetur. Si quis divinis Mysteriis, vel aliis Sanctis Ministeriis celebrandis in Sancta intraverit Ecclesia & Episcopo vel Clericis, vel aliis mini- stris Ecclesiæ injuriam fecerit jubemus eum tormentis subiectum in exilium mitti. Sed & si ipsa Sancta Oratoria vel Divi- na Mysteria conturbaverit, vel celebrare prohibuerit, capitali supplicio puniatur. Hoc eodem observando, & in Litanis, in quibus Episcopi, vel Clerici inveniuntur, ut si quidem contumeliam tantum fecerit: tormentis, & exilio tradatur, sin autem Litaniam conturbaverit, capitale pericu- lum subsistat &c.

Cœterum extra hunc casum generali- 40 ter, & regulariter loquendo, ad judican- dum an percussio sit enormis nec nē, se- ptem consideranda sunt. 1. causa percus- sionis 2. persona offensa, & offendentis. 3. tem-

3. temporis consideratio 4. locus delicti, & offensæ, & locus corporis offensi 5. consideratio qualitatis offensæ, puta si notoriæ 6. quantitas percussiois 7. si sit scandalosa: ut tradit Graff. *dec. aur. par. 2. lib. 2. cap. 17. n. 4. & par. 1. lib. 2. cap. 49. n. 51. & seqq.* in quibus locis plures casus gravis, & levis percussiois enumerat.

Qui autem Ecclesiæ, actionibus, inhonestis, indecentibus, ac propudiosis esset profanator, erit illi interdicens ingressus Ecclesiæ, & in subsidium excommunicandus.

41 *Debilis.* Id est membris destitutus ut Cæcus, Claudus, & alii multifariam membris impediti: hi enim ab Episcopo absolventur, *d. capit. ea noscitur de sent. excom.* Et hæc omnia fusiùs explicant Sayr. *de censur. in sæpè citato capit. 28. lib. 3. à num. 10. ad 32.* Bellet. *disq. cler. de fav. can. §. 3. per tot.* Bonaccin. *de excom. disp. 2. quæst. 4. punct. 5. n. 9. & plur. seq.* ac ex eorum dictis, & iuribus allegatis desumitur. Primò, quod habentes perpetuum impedimentum, ut sunt Senes, Moniales, Mulieres, valetudinarii, membris destituti, impuberes doli capaces; absolventur ab Episcopo à quacunque percussione etiam enormi, absque ulla præcepti injunctioe se præsentandi Sedi Apostolicæ. Secundò, quod absoluti propter impedimentum temporale, ut sunt infirmi, habentes inimicitias, inopes, tenentur sublato impedimento se præsentare Summo Pontifici, & hac de causa quando impenditur absolutio, injungendum est præceptum cum juramento hoc adimplendi, *cap. quamvis de sent. excom.* si enim sublato impedimento, & oblata commoditate, non se præsentarent, reinciderent in eandem excommunicationem, data mora culpabili, *cap. eos qui tit. eod.* Tertio quod Clericis viventibus in communi, Officialibus, & Janitoribus arcentibus turbas, quia absolvi possunt à mediocri, non tamen ab enormi, non est injungendum præceptum, ut se Apostolicæ Sedi præsentent. Quarto, quod qui non potest ob legitimum impedimentum Papam adire, ab Episcopo absolvi non potest, quando Legatum à Latere, vel alium habentem facultatem

Monacelli Form. Pars III.

absolvendi, adire potuit, Sayr. *d. cap. 28. num. 34. & seq.* Bonaccin. *loco citato n. 16. 17. & 18.*

Et excommunicatum denunciari mandamus. Hic jam quæritur, an sit denunciandus excommunicatus, qui comparet antequam Cedulones affigantur, & petit, ac instat humiliter pro illorum suspensione? Respondeo, quod ubi aliquis incidit in hanc Censuram, vel aliam cuius absolutio sit Papæ reservata, & comparando instat pro Cedulorum suspensione, vel defixione, solet ei dari terminus unius, vel duorum mensium ad procurandam absolutionem, & interim suspenduntur, vel removentur Cedulones; dummodo tamen excommunicatus Domi se contineat data cautione in ea manendi: quo termino elapso, si non præsentet absolutionem, affiguntur Cedulones, juxta praxim traditam à Genuen. *c. mibi 28. num. 10. & à Ricc. prax. ver. for. Eccl. par. 4. ref. 17.* Si verò agatur de excommunicatione per Sententiam hominis lata, comparens non auditur ad retardandam denunciationem, præsertim quando reus est persona temeraria, sed affiguntur Cedulones, ut magis confundatur, & alii terreamur, ut pluries ita in Curia Archiepiscopali Neapolitana practicum fuisse testatur idem Genuen. *d. cap. 28. num. 1.*

Verumtamen quia Censura instituta est ad frangendam contumaciam, sive inobedientiam erga Ecclesiam, *cap. ex parte de verb. sig. puto* quod tam in excommunicatione à jure lata, quam ab homine, si reus monitus compareat, & humiliter petat veniam, & offerat satisfactionem, sit audiendus, & non denunciandus, ac satisfacta parte absolvendus, si ab Episcopo absolvi possit, propter mala, quæ affert excommunicatio, *Glos. in c. qua fronte de appellat.* dummodo tamen non sit recidivus in eodem genere mali debet enim Prælatus (in casibus maxime ordinariis) esse pius Pater, & excommunicare eo fine, ut spiritus salvus fiat, & non illam fulminare in laqueum, & destructionem animarum; nam gladius Ecclesiæ vivificat, & non occidit, *cap. inter hæc 33. quæst. 2.*

D 3

Grat.

Grat. *consil. lib. 5. part. 2. consil. 3. diff. 3. num. 3.* & qui periculose iusti sumus, sub securitate semper ignoscimus.

44 Tunc autem censeo, quod denunciatio excommunicationis non sit suspendenda, etiamsi denunciandus compareat, & petat absolvi quando casus Censuræ latæ sit exemplaris, & magni momenti, ad bonum publicum promovendum, & pervicaciam hominum retundendam, & expediat Reipublicæ delictum notum fieri, juxta terminos *Clem. 1. de pœn. & advertit quoque Ricc. loco allegat. resol. 16. post. n. 4. par. 4.*

45 Quid autem dicendum, si aliquis Regularis ob percussione Clerici Sæcularis incideret in Censuram nostri Canonis: an, inquam, poterit ab Episcopo publicè denunciari excommunicatus, ut à suis subditis vitetur? hæc quæstio est non parum agitata à DD. siquidem Auctores Morales Ordinum Regularium propriam causam tuendo, quos congerunt, & sequuntur Pasqual. *ad Lauret. de Franc. contr. part. 1. num. 138. Donat. prax. rer. regular. tom. 1. par. 2. tract. 13. q. 26. & 27.* & quibus favere videtur D. Raynald. *obser. crim. suppl. ad cap. 32. suppl. 4. nu. 31. & seqq. sustinent*, Episcopum non posse Regulares exemptos publicè excommunicatos denunciare, etiamsi crimen propter quod in Censuram latam à jure inciderunt, sit notorium. Alii autem, & melius (inter quos non defunt Regulares) absolute firmant, quod si delictum, quod habet annexam excommunicationem inflictam à jure, sit certum, & notorium, in quo nulla requiritur citatio,

Leo thes. *for. Eccles. part. 3. cap. 7. n. 110.* & alii supra allegati in §. *Hanc verò*, rectè possit Episcopus publicè denunciare excommunicatos Regulares exemptos, ad hoc ut à subditis evitentur: quia denunciatio, circumscripta citatione, non est actus jurisdictionis, cum pœna denunciata, à jure jam sit inducta, & denunciatio nihil addat, ita ex Regularibus tenent Tambur. *de jur. Abbat. tom. 1. disput. 15. quæst. 7. numer. 38. Nicol. lucubr. can. lib. 5. tit. 39. de sent. excom. num. 29. ubi Decretum S. Congr. refert Pirhing. in jus can. lib. 1. tit. 31. numer. 115. & ex nostris Ricc. prax. rer. for. Eccl. par. 2. resol. 210. num. 4. Barb. de offic. & pot. Episc. alleg. 105. num. 73. Genuen. in prax. cap. mihi 57. num. Piafec. prax. par. 2. cap. 3. art. 6. de visit. regular. num. 78. vers. ad extremum Fagnan. in cap. grave num. 75. de offic. ord. & in cap. non potest à num. 15. ad 25. de sent. & re jud. Ventrigl. prax. part. 1. annot. 48. num. 134. ibique Carol. Anton. de Luc. post nu. 5. Card. de Luc. in miscellan. disc. 14. num. 6. & 7. & de jurisd. disc. 29. n. 2. & 3. Panimoll. dec. 84. adnot. 1. num. 65. Pignat. consult. 10. à nu. 1. ad 6. tom. 7. & consult. 52. nu. 6. & seqq. tom. 9. & horum sententia verior est, & in praxi sequenda præsertim quando non solum factum percussione, sed etiam de excessu moderaminis inculpatæ tutelæ notorium est: quia jam à S. Congr. Concilii sic declaratum fuit in decretis per extensum relatis à Barb. post *Vot. decis. 125. lib. 3. Decr. 45. Quod autem dicatur notorium jam ostendi part. 2. tit. 15. annot. ad form. 11. n. 5.**

De Censura Excommunicationis contenta in c. conquesti de sent. excom.

Effractionis Ecclesiarum delictum, est valde grave, & ideo à Sacr. Canonibus diversis pœnis, & præsertim excommunicatione punitur: Unde Episcopus sive ejus Vicarius illis inhærendo, nequitiam perditorum hominum, qui illud committere non verentur, mucrone excommunicationis, percellere non negligat, ut divini muneris participatione careant, quod sacrilegis ausibus habuere despectui, ut inquit Gelas. Papa in c. qui, & divinis 24. 12. qu. 2.

Habita propterea patrati facinoris relatione, si ex processu desuper construendo, de eo sufficienter constabit, citatis prius reis, saltem per edictum, si domicilium non habeant, vel reperiri non possint, ad declaratoriam procedat sequenti modo, vel simili.

Senten-